

A parlamenti helyzet.

(A miniszterelnök beszéde. — Apponyi beszéde. — A beszédek hatása. — A folyosó hangulata. — A Justh-párt leszerelésének föltételei. — A Kossuth-párt értekezletének határozata.)

(Saját tudósítónktól.) Megkötötték végre ma a békét. Eddig is elintézett tény volt ugyan, de csak ma hitelesítették nyilvánosan a képviselőházban azt az egyezséget, mely hosszú tárgyalás után a Kossuth-párt és a kormány között létrejött. Ennek az egyezségnek eredménye abban foglalható össze, hogy a Kossuth-párt biztosította a véderőreform olyan módosítását, mely a nemzeti jogok birtokállományát megóvjá, a kormány pedig e módosítások árán beszédte a technikai obstrukció fegyvereit az ellenzék nagyobbik részétől.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök mindjárt az ülés elején felszólalt s megismételte az Apponyi-féle propozíciókra nézve mindazt, amit egyszer már elmondott. A két leglényegesebb pontra, a tartalékosok behívására és a német szolgálati nyelvre vonatkozóan azonban a miniszterelnök fontos új kijelentéseket tett Kossuthék megnyugtató-sára. Ezek szerint a tartalékosok dolgában a törvény olyképen módosul, hogy takszative felsorolják majd mindazokat az eseteket, a melyekben a tartalékosok behívhatók lesznek, anélkül, hogy az országgyűlés ujoncmegajánlási, illetve megtagadási joga ezzel érintetné. A német szolgálati nyelv tekintetében a miniszterelnök kijelentette, hogy ha eddig nem is sikerült kiegyenlíteni azokat az ellentéteket, melyek már nem a lényegre, de pusztán bizonyos kifejezési módokra szorítkoznak, a kormány hiszi, hogy itt is sikerül majd megtalálni a kiegyenlítés módját. Amál is inkább, mert a pörrendtartásról szóló javaslat nincs szerves összefüggésben a véderőreformmal s későbbi megoldása nem ellenkezik a reform intencióival. Egyszóval van rá idő, hogy kölcsönös megértéssel itt is létrejöhessen a teljes megegyezés kormány és ellenzék között.

Apponyi Albert gróf a Kossuth-párt nevében tudomásul vette a miniszterelnök választát, hangoztatta azonban, hogy a részletkérdésekben való megegyezés nem hidalhatja át azokat az elvi ellentéteket, melyek a katonai kérdésben a függetlenségi pártot a többségtől elválasztják. E megegyezés mégis alkalmas arra, hogy a Kossuth-párt már most elálljon a véderőreformmal szemben a szélsőséges fegyverektől. Apponyi végül azt a kívánságát fejezte ki, hogy a miniszterelnök nyilatkozzék még a választói jogról is, melynek megoldását a Kossuth-párt szintén óhajtja.

Héderváry gróf kijelentette, hogy a kormánynak nincs ellenére, ha a Ház *határozattal kötelezi a választójogi reformok ez év végéig való betervezésére.*

A békeaktus ezzel véget ért. Hatása külsőségekben úgy jelentkezett, hogy a miniszterelnök és Apponyi beszédét gyakran kísérte együttes taps és helyeslés a Kossuth-párt és a többség részéről. Kossuthék mindössze az érintette látható módon kényelmetlenül, amikor a miniszterelnök egyebek közt kijelentette, hogy hite szerint *a nemzet bizalma fogja megjutalmazni mindazokat, akik a béke művében résztvettek.*

A Justh-párt részéről itt gunyos taps és nevetés hangzott föl s a miniszterelnök kijelentését közbeszólások kísérték. Apponyi Albert gróf felszólalása elején finom tapintattal nyomban el is háritotta e kijelentések életét.

— Mi — mondotta Apponyi — nem a jutalomért küzdöttünk s nem jutalom fejében kötöttük meg a békét. Egyedül lelkiismeretünk s kötelességérzetünk vezetett a béke ösvényére . . .

Ezt a megokolást aztán a többség s a Kossuth-párt részéről is élénk tetszés kísérte.

A folyosón ma is egyre tartott még Justhék és Kossuthék személyes villongása. A kölcsönös szemrehányás és méltatlankodás mind a két részről heves szóváltásokban jelentkezett. E disputákban sűrűn emlegették a tegnapi pártközi konferencia részleteit. Justhék elmondották egyebek közt, hogy Kossuth Ferenc különösen azzal okolta meg az értekezleten pártja békekötését, hogy a katonai és választójogi kérdést még Ferenc József uralkodása alatt meg kell oldani, mert *a trónörökös uralomra jutása esetén nincs rá semmi garancia, hogy a választójogi reform a nemzeti szupremácia megóvásával legyen megvalósítható . . .* Justhék hangoztatták, hogy Kossuth Ferencnek ez az aggodalma egészen fölösleges s nem is helyes dolog, hogy a magyar trón várományosával szemben ilyen bizalmatlanság gyökeret verjen a magyar politikusokban.

A *Budapesti Napló* ma esti száma egy interjút közöl Földes Bélától, mely azokat a feltételeket tartalmazza, amelyek alapján a *Justh-párt* hajlandó lenne beszüntetni a technikai obstrukciót. Földes kijelentette, hogy:

— Már a *Berzeviczy*-féle tárgyalások folyamán fölvettem azt az eszmét, hogy az általános választói jog reformját már most foglalják egy ideiglenes javaslatba. Ebben a törvényjavaslatban össze lehet foglalni azokat az alapelveket, amelyek szerint a választói reform megvalósítandó lenne. Ez esetben a végleges törvényjavaslattal várnánk, amíg a statisztikai adatok földolgozhatnának.

— Abba is belemennék részemről, hogy a véderőjavaslatokat már most megszavazzuk, — de kellő garanciául kötelező ígéretet vennék, — hogy annak végrehajtásával mindaddig várnak, amíg a választójogi reform sorsa teljesen biztosítva nincs.

A *Kossuth-párt* ma este 6 órakor tartotta meg előre tervezett értekezletét, amelyen formálisan határoztak arról, hogy az obstrukciót elejtik. Az értekezleten *Tóth János* elnökölt. Az értekezlet nagy többsége hat szavazat ellen elfogadta a határozati javaslatot. A hat ellenszavazó közül négy alávetette magát a párt határozatának, míg kettő, név szerint: *Barabás* és *Madách*, kijelentette, hogy föntartja azt az álláspontját, amelyet eddig is magáénak vallott.

Változások a Ballplatzon. Bécsből jelentik: Az Esterházy gróf távozásával megüresedett külügyminiszteriumi osztályfőnöki állást legközelebb betöltik. Az új külügyi osztályfőnök *Forgách János* gróf volt belgrádi követ lesz, aki jelenleg rendelkezési állományban van a külügyminiszteriumban. Diplomáciai körökben sokat beszélnek mostanában a berlini és a konstantinápolyi nagykövetségen állítólag küszöbön álló változásokról. Illetékes helyen megcáfolják azt a hírt, hogy *Szögyény-Marich* László berlini nagykövet a közel jövőben távoznék állásából.

Egyik bécsi lap ma reggeli számában azt jelenti, hogy *Pallavicini* gróf konstantinápolyi nagykövet helyére *Burián* báró, volt közös pénzügyminisztert fogják kinevezni. Ez a hír azonban kevésbé valószínű, mert nem hiszik, hogy Burián egy közös miniszteri állás után elfogadná a konstantinápolyi nagykövetségi állást. *Berchtold* Lipót gróf, az új közös külügyminiszter, ma délben foglalta el hivatalát. A közös miniszterium tisztviselői kara nevében *Müller* báró első osztályfőnök üdvözölte a minisztert.

A Délmagyarország kabaréja.

— Kende Paula, Ligeti Juliska, Medgyaszay Vilma, Nagy Terus, Bartos Gyula, Máté Sándor, Rózsahegy Kálmán, Szirmay Ödön, Z. Molnár László Szegeden. —

A *Délmagyarország* szerkesztősége március 16-án a Tisza-szálló nagytermében kabaré-estét rendez. A kabaréest hatalmas és tartalmas műsorával kulturmissziót teljesít, mert megszólaltatja a vidéken az ország legjelesebb művészeit. Különben is a Délmagyarország mindig a reform-törekvések híve volt, ezzel a kabaréesttel is ezt a célt szolgálja, mert olyat produkál, mely nemcsak, hogy nem sablonos, de a vidéken produkált események fölött jóval felülemelkedik. Szegedre hozza azt a művészgárdát, melynek művészi értéke külön-külön is megfizethetetlen és így csoportosan valóságga kultur-szenzáció.

Amellett, hogy ez a kabaréest a szegedi közönség művészi érdekeit szolgálja, a jövedelmet jótékony célra fordítjuk. A kabaréest tiszta jövedelmét nyilvános elszámolás után egy bankba fogja a Délmagyarország elhelyezni és ebből az összegből alapítja meg a *Délmagyarország segítőegyesületét.*

Fölsőleges azt bővebben fejtegetni, hogy az újságírók és nyomdászok betegség esetén nagyon is fászorulnak a segélyre, hisz szám-bavehető segélyt sehonnan sem kapnak.

Két igen nemes és humánus cél vezette a Délmagyarország szerkesztőségét akkor, mikor rengeteg utánjárással összeállított egy olyan műsort, melynek művészi értéke oly nagy, hogy még vidéki város ilyen művelészetben nem részesült.

A Délmagyarország kabaré-estélyén a következő elsőrangú művészek szerepelnek: *Kende Paula* a Vigszínházból, *Ligeti Juliska* a Nemzeti Színházból, *Medgyaszay Vilma* Nagy Endre kabaréjából, *Nagy Terus* a Magyar Színházból, *Bartos Gyula* a Nemzeti Színházból, *Máté Sándor* a Royal-orfeumból, *Rózsahegy Kálmán* a Nemzeti Színházból, *Szirmay Ödön* a Király Színházból, *Z. Molnár László* a Magyar Színházból.

Olyan nevek ezek, melyekhez banalitás volna kommentárt fűzni, vagy jelzőket alkalmazni. Minden név külön-külön garantál a művészi értékről.

Program még nincsen megállapítva, mert nagyon valószínű, hogy még ez a hatalmas műsor is kibővül, mert *előkelő budapesti írók és költők is bejelentették részvételüket.* Az eddigi diszpozíciók szerint:

Bartos Gyula *Liptai Imre* egy nagyszerű irodalmi értékű dolgával szerepel.

Medgyaszay Vilma országosan ismert briliáns magánszámaival két ízben is a pódiumra lép.

Ligeti Juliska és *Rózsahegy Kálmán* lehozzák Szegedre a fővárost már sokszor lázba ejtő duettjüket, a *Magyar Koncertet.*

Ligeti Juliska magánszámmal is szerepel.

Kende Paula, *Z. Molnár Lászlóval* szerepel, de mindkettőjük külön-külön is fellép.

Az irodalmi értékű estély sikerét *Kanizsai Ferenc* Szegedről elszármazott országos nevű író és *Gábor Andor* hirneves poéta felolvasása is nagyban fogja emelni.

A helyákról és a kibővült részletes műsorról a lapok és a falragaszok fogják értesíteni a közönséget.